

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Mateřská škola Svojek

Svojek 32, 507 91 Stará Paka

Identifikátor školy: 600 098 699

Termín konání orientační inspekce: 8. - 9. březen 2001

Čj.	085 167/01-1075
Signatura	oh5au108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jednotřídní mateřskou školu zřizuje Obecní úřad Svojeck. Je zde zapsáno 23 dětí ve věku od tří do sedmi let, z toho jedno po odkladu školní docházky. Děti do mateřské školy dojíždějí a domů opět odjíždějí linkovým autobusem vždy v doprovodu jedné z učitelek. Provoz mateřské školy má tak zcela charakteristický ráz se společným zahájením a zakončením dne.

Hlavním záměrem školy je ozdravný režim, zaměřený na posílení dětského organismu ve spolupráci s odborníky a prostřednictvím nadstandardní nabídky školy.

Orientační inspekce byla zaměřena na rozvoj školy od poslední kontroly v roce 1998 v oblasti řízení a na posouzení kvality výchovně vzdělávací práce.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plán výchovně vzdělávací činnosti obsahuje rámcové cíle v jednotlivých výchovných složkách rozepsaných do měsíčních celků a vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy“, schváleného MŠ ČR v roce 1983 pod č.j.: 33483/83-201. Jen zřídka jsou stanoveny dílčí úkoly, rozvíjející stručné záměry do metodicky postupných kroků, odrážejících nové trendy ve výchově. V denních přípravách je zaznamenán sled činností se stanovením jednoho hlavního úkolu, schází soustavná diferenciací pro heterogenní skupinu dětí.

Plánované akce školy dokreslují záměrnou péči o zdravý vývoj dítěte především v oblasti zdraví a fyzického rozvoje (plavecký kurz, zimní sporty, škola v přírodě v horském prostředí, pěší výlety, čištění zubů...). Vztah k přírodě a životnímu prostředí získávají děti prostřednictvím péče o zvěř (sběr lesních plodů) a sběrem starého papíru.

O děti pečují dvě pedagogické pracovnice (s 24 a 2,5letou praxí) a další provozní pracovnice se sníženými úvazky. Jedna učitelka nemá pedagogické vzdělání a nesplňuje tak podmínku pedagogické způsobilosti pro učitelky mateřské školy podle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Podmínky pro činnost jsou v mateřské škole dobré. V patrové budově je kromě mateřské školy také bytová jednotka. Pro účely školy je využíváno přízemí, kde je umístěna šatna, stálá ložnice a příslušenství. Ložnice byla nově zrekonstruována, prostředí je nyní příjemné, útulné. Ředitelka školy pořídila nové protialergické lůžkoviny ze sponzorského daru a zajistila opravu lehátek. Další prostory jsou v poschodí, třída je propojena s hernou a sousedí přímo s kuchyní. Organizace místností je pro děti přehledná a podporuje samostatnost při využívání.

Vybavení pomůckami je velmi dobré, jsou zastoupeny hračky z přírodního materiálu, množství stavebnic i námětových sestav. Děti volně využívají skákací míče, které pozitivně ovlivňují a stimulují (mimo jiné) správné držení těla. Hračky i pomůcky jsou uloženy přehledně a jsou dětem přístupné.

Školní knihovna je vybavena dětskými pohádkovými i obrázkovými publikacemi v hojném počtu. Část učitelská není vedena systematicky.

Dodržování pitného režimu je zajištěno celoročně. Svačiny i obědy dostávají děti ve třídě, na chystání a sklizení nádobí se podílejí a jsou vedeny k samostatnosti.

Hodnocení kvality vzdělávání

Děti přicházejí do budovy mateřské školy společně od autobusu, kterým jsou svázeny ze čtyř obcí. Při ranní hře tak již od příchodu vznikají herní skupiny a společenství a děti jsou tak

vedeny ke spolupráci a možnosti výběru. Pozitivem je možnost využití celého prostoru herny, herních koutků i množství stavebnic a dokončení všech aktivit.

Během spontánních činností byla patrná hravost dětí, schopnost komunikace v herních skupinách, vzájemná „kolegialita“ a kamarádské vztahy. Protože má škola stálou ložnici, mohou si děti ponechat rozestavěné stavby a námětové koutky do dalších dnů a dále je postupně rozvíjet. Učí se tím také pracovním postupům. V průběhu ranních her učitelky plní úkoly individuální péče a zaměřují se především na děti s odkladem školní docházky a děti vyžadující zvýšenou péči. Poměrně sporadicky byly zařazovány průpravné chvilky na rozvoj řeči, přestože převážná většina dětí má velmi špatnou výslovnost.

Do ranního cvičení, realizovaného bezprostředně po svačině, byla zařazena přímivá cvičení i záměrné působení na správné držení těla. Cvičení bylo převážně motivováno, děti zvládaly cviky spíše s motivačním doprovodem, než průpravná cvičení. Pozitivně působilo využívání klavírního doprovodu učitelky při přechodových částech, vhodné zařazení říkadla s pohybem a začlenění všech dětí do pohybových her. Rezervy inspekce spatřuje v organizaci a náročnosti cvičení.

Řízená činnost pro starší děti (přítomno devět dětí) s integrovanými prvky grafomotoriky, početních představ a grafických činností byla velmi dobře připravená. Motivace, vhodně zvolené a připravené pomůcky i dostatečný časový prostor poskytly dětem možnost seberealizace i splnění výchovného záměru. V průběhu zařazovala učitelka různé metody i formy - rozhovor, popis obrázku, metodicky promyšlené procvičování paží, zápěstí, kresbu na tabuli a následnou samostatnou práci s pracovními listy. Většina dětí měla ještě nesprávné držení psacího náčiní.

Během dne byly vyplněny přechodové části společným zpěvem, hudebními hádankami a také denními rituály. Při nich děti zjišťují, který je den v týdnu, jaké je počasí a sledují vzájemné souvislosti. Jsou vedeny k zájmu o dění kolem sebe i uvědomování si časových představ.

Rozcházení dětí se děje stejným způsobem jako příchod. Učitelky děti připraví k odchodu a společně odjíždějí linkovým autobusem. Odpolední zájmová činnost je tímto způsobem zredukována pouze na denní pozorování okolní přírody, sledování změn v závislosti na počasí apod. při čekání na autobus.

Plánování výchovně vzdělávací práce má průměrnou úroveň, příprava na přímou práci s dětmi byla promyšlená s dostatečnou motivací a vhodnými pomůckami.

Odpovídající pedagogickou způsobilost splňuje pouze jedna učitelka.

Mateřská škola má pro svou práci v současné době optimální materiální podmínky. Učitelská knihovna vyžaduje systematické vedení a dovybavení odbornými tituly v souvislosti se zjištěnými potřebami dětí (špatná výslovnost, nesprávné držení tužky).

Psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň. Metody a formy práce odpovídaly zvoleným úkolům při řízených činnostech, rezervy byly zjištěny částečně v metodických postupech pohybových aktivit, hodnocení je průměrné.

Motivace a hodnocení odpovídalo konkrétním situacím, vycházelo z individuální znalosti jednotlivých dětí, bylo velmi dobré. Vzájemné vztahy a komunikace jsou založeny na toleranci, přirozené autoritě, zájmu o každé dítě a mají velmi dobrou úroveň.

Celková úroveň výchovně vzdělávací práce je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola má své specifické postavení a z toho vyplývá její dlouhodobá koncepce i plánování školních akcí. Záměrem školy je především prostřednictvím promyšlených aktivit působit na spokojený a harmonický rozvoj dítěte v oblasti tělesného i duševního zdraví a připravit děti na pozdější vzdělávání. Vlastními aktivitami (sběr lesních plodů pro zvěř a sběr starého papíru i pomerančové kůry) jsou děti vedeny k šetrnému vztahu k okolí, přírodě a váží si také práce druhých. Postupnou úpravou prostředí (estetická výzdoba, zdravotní ukazatele i kvalita použitých materiálů) a snahou o dodržování postupů otužování, péči o chrup, využíváním horského sluníčka a ozdravného pobytu na horách, se záměry školy daří plnit a rodiče dětí je oceňují.

V plánu školy je zahrnuto stručné hodnocení uplynulého školního roku, ze kterého však nelze vycházet v dalším postupu. Všechny aktivity jsou naplánovány postupně v návaznosti na roční období, sledují tradiční slavnosti (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce, Den matek) a nabídku spolupracujících subjektů (plavecký výcvik, návštěva kovárny, setkání s družební školou v Radči a dalšími mateřskými školami v okolí, spolupráce s dětmi z dramatického kroužku v Lomnici n/Popelkou).

Plánování výchovně vzdělávací práce obecně odráží složení dětí heterogenní skupiny, úkoly však nejsou diferencovány podle věku a jsou pouze v obecné rovině.

Velmi dobrá je spolupráce s obecním úřadem ve Svojkou, který se o budovu stará příkladně, společně plánují využití prostor školy, jejich modernizaci i údržbu.

Plánování je v obecné rovině funkční a vychází ze specifických podmínek školy, výchovně vzdělávací oblast má rezervy ve stanovování úkolů a jejich diferenciaci dle věku dětí.

Úroveň plánování je průměrná.

Organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy

V jednotřídní mateřské škole jsou všechny kompetence rozděleny tak, aby chod zařízení byl funkční, pro děti bezpečný a příjemný. Organizace příjezdu a odjezdu dětí do mateřské školy je zajišťována učitelkami. Tento stav je do budoucna třeba promyslet v souladu s efektivním využíváním pracovní doby a deklarovanou dobou provozu školy.

Nebyla pozorována péče o děti s nižší potřebou spánku například ve spojení s individuálním programem pro děti s odloženou školní docházkou.

Mateřskou školu řídí ředitelka s odpovídajícím středoškolským vzděláním a 24letou pedagogickou praxí jmenovaná do funkce na základě konkurzního řízení od 10. 4. 1998.

Informovanost pracovníků je velmi dobrá, všechny potřebné informace předává ředitelka osobně, každodenně. Ze společných porad jsou pořizovány podrobné zápisy s osobní odpovědností jednotlivých pracovníků, ze kterých vyplývá podíl všech zaměstnanců na provozu a zajišťování akcí školy, především na zajištění školy v přírodě.

Rodiče jsou informováni o svých dětech zprostředkovaně - prostřednictvím notýsků. Na informativní schůzky se dostávají před začátkem školního roku, zde jsou projednány všechny důležité organizační záležitosti a poté mají možnost kontaktu omezenou jen na dobu při přejímání dětí u autobusu. Přesto však rodiče akceptují tento způsob předávání informací, nebyly zaznamenány žádné stížnosti a i přes vyšší náklady na dopravu je stále o školu zájem.

Vedení povinné dokumentace se od poslední kontroly zlepšilo, přesto však přetrvávají některé

formální nedostatky. Především nejsou registrovány změny ve vyhláškách (změna tiskopisů). Třídní dokumentace je přehledná, všechny informace o dětech jsou zabezpečeny proti zneužití a jsou k dispozici pouze pedagogům. Vyjádření pedagogicko psychologické poradny (dále jen PPP) a dalších odborníků jsou založena, pečlivě jsou vedeny záznamy o dětech, ze kterých učitelky vycházejí při individuální péči. Přesto však velká část dětí má velmi špatnou výslovnost a také starší děti nezvládají správné držení tužky. Záznamy je třeba rozšířit o konkrétní kroky k nápravě a průběžnou kontrolu úspěšnosti.

Na veřejnosti se škola prezentuje například vystoupeními pro důchodce, výstavkami dětských prací ve výloze obchodu i na Obecním úřadě ve Svojků. Svůj vztah k lidem také vyjadřují poděkováním paní listonošce či řidičům linkového autobusu za jejich péči. Daří se také spolupráce s myslivci v Libštátě, kterým děti předávají nasbírané lesní plody pro zvěř.

Návštěvou a osobním seznámením s prostředím základní školy v Libštátě jsou děti připravovány na zápis i nástup do první třídy. Kontakt mezi učiteli mateřské i základní školy je již tradiční.

Další vzdělávání pedagogů je směřováno především na učitelku, která nemá odborné pedagogické vzdělání. Zúčastňuje se seminářů například z oblasti dramatické výchovy, školní zralosti a logopedie. Ředitelka se průběžně zúčastňuje setkání vedoucích pracovníků, pořádaných školským úřadem.

Kontrolní systém není písemně stanoven, ředitelka má přehled o všech pracovnících, jejich aktivitě a každodenním kontaktem zjišťuje i kvalitu jejich práce. V oblasti pedagogické není kontrola s následnou zpětnou vazbou realizována.

Finanční rozpočet na platy zaměstnanců postačuje na základní mzdové prostředky a částečně na nadtarifní složky. Zřizovatel poskytuje prostředky na provoz podle svých možností a průběžně prostředí mateřské školy zvelebují.

Organizování je funkční, avšak s částečnými nedostatky, má průměrnou úroveň.

V průběhu inspekce po dohodě provedla ředitelka částečné úpravy ve prospěch dětí. Motivování a vedení pracovníků je velmi dobré, kontrolní systém je v oblasti pedagogické pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má velmi pěkný vztah ke svěřeným dětem, jejím záměrem je připravit jim proto odpovídající podnětné prostředí. Ve spolupráci se zřizovatelem se daří výrazným způsobem zkvalitňovat prostory mateřské školy, tento proces je plánován i do budoucna.

Rozsah plánování školy odpovídá danému typu jednotřídního předškolního zařízení, nezahrnuje však nové trendy ve výchově. Plánování není propojeno se zpětnou vazbou a kontrolní činností ředitelky, nevychází z analýzy pedagogické práce, která je vzhledem k částečné absenci pedagogického vzdělání nutná.

Funkční je informovanost pracovníků, jejich aktivita a podílení se na všech akcích školy je vysoká a napomáhá vytvářet příjemné prostředí i podmínky pro svěřené děti.

Řízení školy je na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 9. 4. 1992.
- Zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: P-932/98-Kp.
- Roční plán školy s přílohami pro rok 2000/2001.
- Přehled výchovné práce pro rok 2000/2001.
- Evidence docházky dětí v roce 2000/2001.
- Evidenční listy, přihlášky a rozhodnutí o přijetí pro aktuálně docházející děti v roce 2000/2001.
- Záznamy o dětech, zprávy a zjištění PPP.
- Kniha úrazů.
- Personální dokumentace zaměstnanců (pracovní smlouvy, platové výměry, doklady o vzdělání), působících v současné době na škole.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- vstřícný, empatický vztah k dětem, společné vytváření podnětného prostředí všemi pracovníky školy,
- zaměření na zdravý rozvoj dětí s podporou zdraví,
- výborné podmínky pro spontánní hry dětí,
- stále se zlepšující materiální podmínky a péče zřizovatele o budovu školy.

Negativa:

- plánování v obecné rovině bez přijetí nových trendů ve výchově,
- nedostatky v kontrolním systému,
- absence odborné a pedagogické způsobilosti u učitelky.

Zjištěná kvalita péče o děti a nadstandardní nabídka aktivit v oblasti péče o zdraví dětí, směřování k šetrnému vztahu k přírodě a péči o životní prostředí vytváří dobrý základ pro zdravý rozvoj dětí a předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání. Škola má své významné místo v životě obce.

Prostory, které využívají děti, jsou útulné, dobře vybavené pomůckami i hračkami, ložnice po rekonstrukci splňuje vysoké nároky na estetické a bezpečné prostředí pro děti předškolního věku. Existenci mateřské školy podmiňuje i možnost dopravy dětí z okolí.

Od poslední inspekce došlo k částečnému zlepšení ve vedení dokumentace, některé nedostatky přetrvávají.

Inspekce nezjistila neefektivní vynakládání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu.

Celková kvalita školy je na průměrné úrovni.

Doporučení k další činnosti školy:

- ve spolupráci se zaměstnavatelem řešit do budoucna odbornou a pedagogickou způsobilost,
- plánování rozpracovat pro danou skupinu dětí diferencovaně a s důrazem na didaktické zásady a nové trendy ve výchově,
- zkvalitnit průběžnou i individuální péči o rozvoj řeči a komunikativní dovednosti dětí,
- uspořádat systematicky učitelskou knihovnu a doplnit o tituly, řešící specifické potřeby docházejících dětí,
- zkvalitnit řídicí práci ředitelky v oblastech organizování a kontroly,
- organizaci příjezdu a odjezdu dětí nezahrnovat do provozní doby mateřské školy a zefektivnit tak využívání přímé práce u dětí ve prospěch péče o děti s nižší potřebou spánku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 6. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 4. 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Jarmila Beranová	Jarmila Beranová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Semily	24.4.2001	085 194/01-1075
Zřizovatel: OÚ Svojeck	24.4.2001	085 193/01-1075

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	nebyly podány

Supervizi provedl Ing. Petr Kadlus